

<https://doi.org/10.62405/osiconf.2026.08>

Жарінова Алла,

доктор економічних наук, професор,
в.о. директора, Державної науково-технічної бібліотеки України,
Київ, Україна,
ORCID: 0000-0003-3959-1074, e-mail: zh.alla0812@gmail.com

Ярошенко Тетяна,

кандидат історичних наук, доцент,
заступник директора з міжнародного співробітництва
в науковій та бібліотечній сферах
Державної науково-технічної бібліотеки України, Київ, Україна,
ORCID: 0000-0002-2985-2333, e-mail: t.yaroshenko@dntb.gov.ua

Петренко Оксана,

кандидат історичних наук,
завідувач науково-організаційного відділу
Державної науково-технічної бібліотеки України, Київ, Україна,
ORCID: 0000-0001-5788-8192, e-mail: o.petrenko@dntb.gov.ua

НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ДАНИХ ЯК СКЛАДНИК ІНФРАСТРУКТУРИ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ: КОНЦЕПЦІЯ, СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

АНОТАЦІЯ. В тексті обґрунтовано потребу впровадження, розкрито модель функціонування та проаналізовано стан створення загальнодержавної інфраструктури для зберігання дослідницьких даних і відкритого доступу до них в Україні. Здійснено аналіз наукових публікацій, міжнародних документів і нормативно-правових актів з питань відкритої науки, порівняльний аналіз програмних платформ з відкритим кодом, системний підхід до моделювання життєвого циклу даних. Результати. Визначено засади функціонування репозитарію: відкритість для всієї наукової спільноти, обов'язкове депонування даних проєктів, що фінансуються з державного бюджету, відповідність принципам знаходжуваності, доступності, інтероперабельності й повторного використання, інтеграція з національними та європейськими системами. Обґрунтовано вибір платформи Dataverse, розгорнуто бета-версію репозитарію, розроблено пакет нормативно-методичних документів і визначено параметри пілотного тестування. Висновки. Створення репозитарію зменшить ризик утрати даних, підвищить видимість українських досліджень і прозорість використання бюджетних коштів, проте його ефективність залежатиме від формування культури управління даними в науковій спільноті.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: відкрита наука; дослідницькі дані; репозитарій даних; принципи FAIR; Dataverse; Європейський дослідницький простір.

ВСТУП. Упродовж останнього десятиліття дослідницькі дані перестали сприйматися лише як допоміжний матеріал до наукової публікації і дедалі частіше розглядаються як самостійний результат наукової діяльності. Саме відкриті первинні дані забезпечують перевірюваність і відтворюваність результатів досліджень, а їх повторне використання дає змогу уникати дублювання робіт, скорочувати витрати на отримання нових даних і відкриває можливості для міждисциплінарних досліджень. Концептуальною основою належного управління дослідницькими даними стали принципи FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable — знаходжуваність, доступність, інтероперабельність, придатність до повторного використання), сформульовані міжнародною групою дослідників (Wilkinson et al., 2016). Експертна група Європейської Комісії наголосила, що практична реалізація цих принципів неможлива без розвиненої екосистеми сервісів, передусім надійних репозитаріїв, постійних ідентифікаторів і стандартів метаданих (European Commission Expert Group on FAIR

Data, 2018). Відповідно, рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій Horizon Europe вимагає від виконавців проєктів складати плани управління даними (Data Management Plan, DMP) і забезпечувати доступ до даних за принципом «настільки відкрито, наскільки можливо, настільки закрито, наскільки необхідно».

Водночас наявність політик сама по собі не гарантує відкритості даних. Дослідження практик обміну даними серед науковців засвідчують, що серед основних бар'єрів — брак часу й фінансування, відсутність відповідної інфраструктури та стандартів (Tenopir et al., 2011). Не менш важливою є довіра до сховищ даних: принципи TRUST (Transparency, Responsibility, User focus, Sustainability, Technology — прозорість, відповідальність, орієнтація на користувача, сталість, технологічна надійність) визначають вимоги до репозитаріїв, яким дослідники можуть доручити довготривале збереження своїх даних (Lin et al., 2020).

В українських наукових працях питання управління дослідницькими даними розглядаються переважно в бібліографічному та довідково-інформаційному вимірах. С. Чуканова проаналізувала зарубіжну практику дотримання норм академічної доброчесності в управлінні даними досліджень (Chukanova, 2018), а також уточнила зміст поняття «дані досліджень» і запропонувала типологію даних, характерних для різних галузей науки (Chukanova, 2021). Фахівці Державної науково-технічної бібліотеки України (ДНТБ України) розробили методичні рекомендації щодо моніторингу ефективності впровадження принципів відкритого доступу, відкритої науки та належного управління дослідницькими даними в закладах вищої освіти (ЗВО) і наукових установах (НУ) (Yaroshenko et al., 2025), а також комплекс методичних матеріалів із цих питань (Kramarenko et al., 2026). Водночас ці праці зосереджені передусім на політиках і практиках окремих установ, тоді як питання загальнонаціональної інфраструктури для зберігання дослідницьких даних залишаються недостатньо дослідженими.

В Україні ж досі відсутній механізм централізованого збереження, верифікації, каталогізації дослідницьких даних і забезпечення відкритого доступу до них. Власні інституційні репозитарії має лише незначна частина установ, а результати досліджень здебільшого оприлюднюються у вигляді статей і монографій без первинних даних. Практика присвоєння наборам даних цифрових ідентифікаторів об'єктів (Digital Object Identifier, DOI) не набула поширення, що унеможливає їх надійне цитування та облік як окремого об'єкта наукової діяльності. Наслідками цього є ризик втрати результатів досліджень, дублювання робіт, нераціональне використання бюджетних коштів і недостатня інтегрованість української науки в Європейський дослідницький простір (ЄДП). В умовах війни, коли інфраструктура багатьох установ пошкоджена або перебуває під загрозою, проблема збереження даних набуває особливої гостроти.

Останніми роками в Україні сформовано нормативну основу для розвитку відкритої науки. Схвалено Національний план щодо відкритої науки (Cabinet of Ministers of Ukraine, 2022), затверджено Дорожню карту інтеграції України до ЄДП на період до 2027 року (Ministry of Education and Science of Ukraine, 2025) і план дій із впровадження Ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”» у 2026–2027 роках (Cabinet of Ministers of Ukraine, 2026), який містить завдання щодо створення Національного репозитарію дослідницьких даних (НРДД)¹. Законом України від 25 лютого 2026 р. № 4794-IX уперше на законодавчому рівні визначено поняття «відкрита наука», «відкритий доступ», «дослідницька інфраструктура» та «Національна електронна науково-інформаційна система» (Verkhovna Rada of Ukraine, 2026).

Сформовано й окремі елементи наукової цифрової екосистеми: Національну електронну науково-інформаційну систему URIS (Ukrainian Research Information System), Ініціативу відкритого доступу

¹У назвах науково-дослідних робіт ДНТБ України використано первинну зареєстровану назву «Національний репозитарій наукових даних», потому було змінено на «Національний репозитарій дослідницьких даних».

до українського наукового контенту OUCI (Open Ukrainian Citation Index), Національний репозитарій академічних текстів (НРАТ), інституційні репозитарії провідних університетів, пілотні проекти архіву препринтів і репозитарію наукових даних у системі Національної академії наук (НАН) України. Проте ці ресурси орієнтовані переважно на текстові публікації. Невирішеною частиною проблеми залишається відсутність єдиної інтегрованої інфраструктури для первинних дослідницьких даних, яка відповідала б принципам FAIR і була б сумісною з європейськими платформами.

Мета дослідження — обґрунтувати необхідність створення НРДД, розкрити модель його функціонування, обґрунтувати вибір технологічної платформи, проаналізувати стан реалізації проєкту та окреслити перспективи його впровадження.

МЕТОДИ. Дослідження виконано в ДНТБ України в межах двох взаємопов'язаних проєктів: науково-дослідної роботи «Дослідження міжнародного досвіду управління науковими даними та розробка методичних засад створення Національного репозитарію наукових даних» (2025–2026 рр.) і проєкту «Створення Національного репозитарію дослідницьких даних» (2026–2027 рр.), зареєстрованого на забезпечення виконання плану дій Ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”».

Методологічну основу становить поєднання загальнонаукових і спеціальних методів. Аналіз наукових публікацій і міжнародних документів з управління дослідницькими даними (принципів FAIR і TRUST, вимог Horizon Europe щодо DMP, підходів Європейської хмари відкритої науки — EOSC, European Open Science Cloud) застосовано для визначення вимог до національного репозитарію. Аналіз нормативно-правових актів України дав змогу встановити правові засади функціонування НРДД та узгодити його завдання з державною політикою у сфері відкритої науки. Порівняльний аналіз програмних платформ з відкритим кодом проведено за критеріями первинної орієнтації на набори даних, підтримки постійних ідентифікаторів, протоколу збирання метаданих OAI-PMH (Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting), прикладного програмного інтерфейсу (API, Application Programming Interface), можливостей опрацювання даних і наявності національних впроваджень. Системний підхід використано для моделювання повного життєвого циклу даних у репозитарії — від депонування до повторного використання. Методи проєктування застосовано для розроблення нормативно-методичних документів НРДД; при цьому враховано попередні методичні напрацювання ДНТБ України з питань відкритої науки та управління дослідницькими даними (Yaroshenko et al., 2025; Kramarenko et al., 2026).

Для оцінювання готовності репозитарію до промислової експлуатації визначено параметри пілотного тестування: функціональність і безпека, відповідність принципам FAIR, працездатність протоколу OAI-PMH, інтероперабельність із зовнішніми системами, стабільність депонування наборів даних і коректність генерації постійних ідентифікаторів.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ. *Обґрунтування необхідності НРДД.* Аналіз засвідчив, що дані, отримані в державно фінансованих проєктах, в Україні часто залишаються розпорошеними, недоступними або втрачаються. Необхідність створення національного репозитарію підтверджують кілька аргументів. Дослідницькі дані, створені за кошти державного бюджету, є суспільним ресурсом, а їх відкритість забезпечує прозорість і підзвітність використання бюджетних коштів, що безпосередньо відповідає принципам відкритого врядування. Відкриті дані дають змогу перевіряти результати досліджень, що підвищує довіру до української науки. Участь українських науковців у Horizon Europe та інших міжнародних програмах потребує національної інфраструктури, сумісної з європейською. Нарешті, в умовах війни централізоване й захищене зберігання даних знижує ризик їх втрати внаслідок пошкодження інфраструктури установ.

Модель функціонування НРДД. НРДД задумано як загальнонаціональну відкриту інфраструктуру, що охоплює повний життєвий цикл даних: депонування набору даних дослідником, перевірку метаданих, присвоєння постійного ідентифікатора, публікацію та каталогізацію, довготривале зберігання, пошук і повторне використання з коректним цитуванням. Модель ґрунтується на чотирьох

засадах. По-перше, це відкритість для всіх дослідників, НУ і ЗВО України, що особливо важливо для установ без власних репозитаріїв. По-друге, обов'язкове депонування даних, отриманих у проєктах, які фінансуються з державного бюджету. По-третє, відповідність принципам FAIR, яку забезпечують стандартизовані метадані, контрольовані словники й постійні ідентифікатори. По-четверте, інтероперабельність із національними та міжнародними системами — URIS, OpenAIRE, EOSC, DataCite — через API та протокол OAI-PMH.

Вибір технологічної платформи. Результати порівняльного аналізу програмних платформ з відкритим кодом наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Порівняння програмних платформ з відкритим кодом для створення репозитаріїв

Критерій	Dataverse	DSpace	InvenioRDM
Первинна орієнтація	Набори дослідницьких даних	Інституційні репозитарії публікацій	Дослідницькі дані та публікації
Постійні ідентифікатори	DOI (DataCite), Handle	Handle за замовчуванням, DOI — за налаштування	DOI (DataCite)
OAI-PMH / API	Так / так	Так / так	Так / так
Опрацювання табличних даних	Автоматичне опрацювання табличних файлів, метадані на рівні змінних	Зберігання файлів без спеціалізованого опрацювання	Зберігання файлів без спеціалізованого опрацювання
Приклади впроваджень	DataverseNO (Норвегія), Borealis (Канада), DANS (Нідерланди)	Інституційні репозитарії багатьох ЗВО, зокрема українських	Zenodo

Як видно з таблиця 1, платформа Dataverse, розроблена в Інституті кількісних соціальних досліджень Гарвардського університету (King, 2007; Crosas, 2011), від початку орієнтована саме на набори даних, а не на текстові публікації. Вона підтримує присвоєння DOI через DataCite, стандартизовані схеми метаданих, версіонування наборів даних, гнучке керування доступом на рівні файлів, збирання метаданих через OAI-PMH і програмний доступ через API. Суттєвою перевагою є досвід національних впроваджень: на Dataverse функціонують, зокрема, норвезький національний репозитарій DataverseNO, канадський репозитарій Borealis і сервіси зберігання даних нідерландського інституту DANS. DSpace, поширений серед інституційних репозитаріїв українських ЗВО, оптимізовано передусім для публікацій, тоді як InvenioRDM є перспективною, але новішою платформою з меншою кількістю національних впроваджень. Отже, вибір Dataverse поєднує відповідність технічним вимогам до НРДД із можливістю спиратися на апробований міжнародний досвід.

Досягнуті результати. У 2026 р. розгорнуто бета-версію НРДД на платформі Dataverse та розроблено пакет нормативно-методичних документів, що регламентують його функціонування (табл. 2).

Пілотне тестування та очікувані результати. Наступним етапом (жовтень 2026 р. — грудень 2027 р.) є пілотне тестування НРДД за участю до 10 ЗВО і НУ та введення репозитарію в промислову експлуатацію у 2027 р. після усунення виявлених недоліків. Очікувані інфраструктурні результати — присвоєння DOI усім депонованим наборам даних, інтеграція з URIS, OpenAIRE, EOSC і DataCite, реєстрація в міжнародному реєстрі репозитаріїв re3data (Registry of Research Data Repositories). Нормативно-методичні — затвердження Положення про НРДД і Методичних рекомендацій, запровадження обов'язкового депонування даних державно фінансованих проєктів через вимоги до DMP. Для наукової спільноти — безоплатний доступ до надійної інфраструктури зберігання й поширення даних, навчальні заходи для дослідників, бібліотекарів і фахівців з управління даними. Суспільні — виконання завдань плану дій Ініціативи «Партнерство “Відкритий Уряд”» і

Таблиця 2. Пакет нормативно-методичних документів НРДД

Документ	Призначення	Стан / мови
Положення про НРДД	Визначає статус, завдання, суб'єктів і порядок функціонування репозитарію	Проект
Аналітична записка щодо впровадження постійних ідентифікаторів	Обґрунтовує підходи до присвоєння постійних ідентифікаторів наборам даних	Проект
Методичні рекомендації з управління науковими даними й депонування датасетів відповідно до принципів FAIR	Надають дослідникам практичні настанови щодо підготовки, опису та депонування даних	Проект
Правила спільноти та академічної етики	Встановлюють норми поведінки користувачів і вимоги академічної доброчесності	Сформовано; укр., англ.
Політика конфіденційності	Окреслює порядок оброблення персональних даних користувачів	Окреслено засади; укр., англ.
Користувальська угода	Регулює права та обов'язки користувачів і оператора репозитарію	Укладено; укр., англ.
Умови використання API	Визначають правила програмного доступу зовнішніх систем	Розроблено; укр., англ.

Дорожньої карти інтеграції до ЄДП, посилення прозорості використання бюджетних коштів на науку, створення бази для національного моніторингу відкритої науки.

Обговорення. Отримані результати свідчать, що технічна складова створення НРДД є найбільш керованою, тоді як організаційні та культурні виклики видаються значно складнішими. Міжнародний досвід показує, що наявність інфраструктури сама по собі не спонукає науковців відкривати дані (Tenopir et al., 2011), тому політика обов'язкового депонування має поєднуватися з методичною підтримкою, навчанням і визнанням наборів даних як повноцінного наукового результату, зокрема під час оцінювання дослідників і установ. Другим викликом є робота з даними, що містять персональну або іншу чутливу інформацію: принцип «настільки відкрито, наскільки можливо» потребує чітких процедур обмеженого доступу, закріплених у політиці конфіденційності та правилах спільноти НРДД. Третій виклик стосується довіри та сталості: відповідно до принципів TRUST (Lin et al., 2020) репозитарій має гарантувати довготривале функціонування, що вимагає стабільного фінансування та, у перспективі, проходження міжнародної сертифікації надійних репозитаріїв (наприклад, CoreTrustSeal). Зрештою, в умовах воєнних загроз доцільно передбачити географічно розподілене резервне копіювання даних. Урахування цих чинників під час пілотного тестування дасть змогу вдосконалити модель НРДД до його введення в промислову експлуатацію.

ВИСНОВКИ. Проведене дослідження підтвердило, що в Україні сформовано нормативні передумови та окремі елементи інфраструктури відкритої науки, проте бракує національного сервісу для довготривалого зберігання первинних дослідницьких даних і відкритого доступу до них. НРДД покликаний заповнити цю прогалину. Запропонована модель його функціонування узгоджується з вимогами ЄДП і Horizon Europe. Вибір платформи Dataverse обґрунтовано її орієнтацією на набори даних, підтримкою міжнародних стандартів і досвідом національних впроваджень. На поточному етапі розгорнуто бета-версію репозитарію та підготовлено пакет нормативно-методичних документів.

За результатами дослідження рекомендовано: під час пілотного тестування оцінювати не лише технічні параметри, а й зручність депонування для користувачів; закріпити обов'язкове депонування даних через вимоги до DMP у державно фінансованих проєктах; супроводжувати впровадження НРДД системною програмою навчання; запровадити механізми визнання наборів даних як наукового результату. Перспективи подальшої роботи пов'язані з введенням репозитарію в промислову експлуатацію у 2027 р., реєстрацією в re3data, інтеграцією з OpenAIRE та EOSC, підготовкою до

міжнародної сертифікації, а також використанням даних НРДД для національного моніторингу відкритої науки.

ПОДЯКИ. Дослідження виконано в межах зазначеної вище науково-дослідної роботи (номер державної реєстрації 0125U001107), що фінансується МОН України.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022). On approval of the National Plan on Open Science (Order No. 892-r of October 8, 2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
- Cabinet of Ministers of Ukraine. (2026). On approval of the action plan for the implementation of the Open Government Partnership Initiative in 2026–2027 (Order No. 603-r of June 17, 2026) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/603-2026-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
- Chukanova, S. (2018). Adherence to academic integrity norms in research data management: Foreign practice. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, 2, 52–63. <https://doi.org/10.31866/2616-7654.2.2018.152574> [in Ukrainian].
- Chukanova, S. (2021). The concept of “research data”: Kinds and types of research data in the context of data management practice. *Ukrainian Journal on Library and Information Science*, 8. <https://doi.org/10.31866/2616-7654.8.2021.247590> [in Ukrainian].
- Crosas, M. (2011). The Dataverse Network®: An open-source application for sharing, discovering and preserving data. *D-Lib Magazine*, 17(1/2). <https://doi.org/10.1045/january2011-crosas>
- European Commission Expert Group on FAIR Data. (2018). Turning FAIR into reality: Final report and action plan from the European Commission Expert Group on FAIR Data. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2777/1524>
- King, G. (2007). An introduction to the Dataverse Network as an infrastructure for data sharing. *Sociological Methods & Research*, 36(2), 173–199. <https://doi.org/10.1177/0049124107306660>
- Kramarenko, O. A., Rachynska, O. I., Chukanova, S. O., & Yaroshenko, T. O. (2026). Methodological materials on open access, open science and research data management for higher education institutions and research institutions of Ukraine. State Scientific and Technical Library of Ukraine. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20038111> [in Ukrainian].
- Lin, D., Crabtree, J., Dillo, I., Downs, R. R., Edmunds, R., Giaretta, D., De Giusti, M., L'Hours, H., Hugo, W., Jenkyns, R., Khodiyar, V., Martone, M. E., Mokrane, M., Navale, V., Petters, J., Sierman, B., Sokolova, D. V., Stockhause, M., & Westbrook, J. (2020). The TRUST principles for digital repositories. *Scientific Data*, 7, Article 144. <https://doi.org/10.1038/s41597-020-0486-7>
- Ministry of Education and Science of Ukraine. (2025). On approval of the Roadmap for the integration of Ukraine into the European Research Area until 2027 (Order No. 1732 of December 31, 2025) [in Ukrainian].
- Tenopir, C., Allard, S., Douglass, K., Aydinoglu, A. U., Wu, L., Read, E., Manoff, M., & Frame, M. (2011). Data sharing by scientists: Practices and perceptions. *PLoS ONE*, 6(6), Article e21101. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0021101>
- Verkhovna Rada of Ukraine. (2026). On amendments to the Law of Ukraine “On Scientific and Scientific-Technical Activity” regarding research infrastructure and support for young scientists (Law No. 4794-IX of February 25, 2026) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en-sq/4794-20#Text> [in Ukrainian].
- Wilkinson, M. D., Dumontier, M., Aalbersberg, I. J., Appleton, G., Axton, M., Baak, A., Blomberg, N., Boiten, J.-W., da Silva Santos, L. B., Bourne, P. E., Bouwman, J., Brookes, A. J., Clark, T., Crosas, M., Dillo, I., Dumon, O., Edmunds, S., Evelo, C. T., Finkers, R., ... Mons, B. (2016). The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. *Scientific Data*, 3, Article 160018. <https://doi.org/10.1038/sdata.2016.18>

Yaroshenko, T. O., Chukanova, S. O., Kramarenko, O. A., & Rachynska, O. I. (2025). Methodological recommendations for higher education institutions and research institutions of Ukraine on monitoring the effectiveness of implementing the principles of open access, open science and proper research data management. State Scientific and Technical Library of Ukraine. <https://doi.org/10.5281/zenodo.19398294> [in Ukrainian].

Alla Zharinova,

Professor, D.Sc. in Economics,
Acting Director State Scientific and Technical Library
of Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID: 0000-0003-3959-1074, e-mail: zh.alla0812@gmail.com

Yaroshenko Tetiana,

Ph.D. in History, associate professor,
Deputy Director for International Cooperation in Research and Library Affairs
State Scientific and Technical Library of Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID: 0000-0002-2985-2333, e-mail: t.yaroshenko@dntb.gov.ua

Petrenko Oksana,

Ph.D. in History,
Head of the Scientific and Organizational Department
State Scientific and Technical Library of Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID: 0000-0001-5788-8192, e-mail: o.petrenko@dntb.gov.ua

NATIONAL RESEARCH DATA REPOSITORY AS A COMPONENT OF OPEN SCIENCE INFRASTRUCTURE IN UKRAINE: CONCEPT, IMPLEMENTATION STATUS AND PROSPECTS

ABSTRACT. *This paper justifies the need for implementation, describes the operational model, and analyzes the status of the development of a nationwide infrastructure for the storage of research data and open access to it in Ukraine. An analysis was conducted of scientific publications, international documents, and regulatory acts on open science, along with a comparative analysis of open-source software platforms and a systematic approach to data lifecycle modeling. Results. The principles governing the repository's operation were defined: openness to the entire scientific community; mandatory deposit of data from projects funded by the state budget; compliance with the principles of discoverability, accessibility, interoperability, and reusability; and integration with national and European systems. The choice of the Dataverse platform was justified, a beta version of the repository was deployed, a set of regulatory and methodological documents was developed, and the parameters for pilot testing were defined. Conclusions. The creation of the repository will reduce the risk of data loss, increase the visibility of Ukrainian research, and enhance the transparency of budget fund usage; however, its effectiveness will depend on the development of a data management culture within the scientific community.*

KEYWORDS: *open science; research data; data repository; FAIR principles; Dataverse; European Research Area.*